

Obnova zeleně ve veřejném prostoru a extravilánu obce Petrohrad

(po větrné kalamitě downburst dne 24. 6. 2021)

- ve veřejném prostoru částí obce Bílenec, k. ú. 719676, a Petrohrad, k. ú. 719692 -

- a extravilánu částí obce Petrohrad, k. ú. 719692 -

(název akce)

Dokumentace pro obnovu veřejné zeleně ve smyslu náhrady a údržby stromů

(v rámci výzvy na obnovu zeleně pro obce postižené živelnou pohromou)

(specifikace dokumentace)

Odborný posudek - OBEC

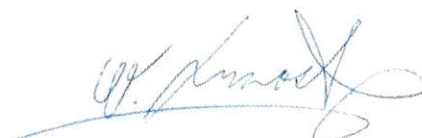
(veřejný prostor a extravilán obce)

(část dokumentace)

zadavatel akce: Obec Petrohrad

dokument vypracoval: Ing. Vladimír Arnošt

datum vyhotovení: květen 2022

Zadavatel dokumentace:

Obec Petrohrad
Petrohrad 146
439 85 Petrohrad
IČO: 00480975

Zpracovatel dokumentace:

Ing. Vladimír Arnošt
Prokopa Holého 2002
434 01 Most
IČO: 10986219

Výčet součástí dokumentace

1. Odborný posudek – OBEC [ve formátu .pdf]
2. tabulka dendrologických průzkumů a rozpočtů [otevřena k další editaci – ve formátu .xls]
zahrnující tyto tabulkové listy pro „objekt OBEC“: STROMY_průzkum2021
STROMY_koordinace2021
STROMY_výsadba2021
+ ROZPOČET_objektOBEC
a tyto tabulkové listy pro „objekt SAD“: DendrologickýPrůzkum
DendrologickýPotenciál
NavrhovanáVýsadba
ÚpravaSkupin
+ ROZPOČET_objektSAD
3. výkresová část specifikující prostorové uspořádání nové výsadby [ve formátu .pdf]
zahrnující tyto výkresy pro „objekt OBEC“: 1/4 osazovací plán – výsadba stromů, lokalita 1/4
2/4 osazovací plán – výsadba stromů, lokalita 2/4
3/4 osazovací plán – výsadba stromů, lokalita 3/4
4/4 osazovací plán – výsadba stromů, lokalita 4/4
D - 1/2 OP – výsadba stromů, lokalita DOPLNĚNÍ 1/2
D - 2/2 OP – výsadba stromů, lokalita DOPLNĚNÍ 2/2
a tyto výkresy pro „objekt SAD“: SAD – DP 1/1 Dendrologický průzkum 1/1
SAD – SIT 1/2 Situace 1/2
SAD – SIT 2/2 Situace 2/2
SAD – ŘP 1/2 Řezopohled 1/2
SAD – ŘP 2/2 Řezopohled 2/2
SAD – AX 1/2 Axonometrie 1/2
SAD – AX 2/2 Axonometrie 2/2
SAD – DOS 1/4 Doplnující osazovací schéma 1/4
SAD – DOS 2/4 Doplnující osazovací schéma 2/4
SAD – DOS 3/4 Doplnující osazovací schéma 3/4
SAD – DOS 4/4 Doplnující osazovací schéma 4/4
SAD – VP 1/2 Vytyčovací plán 1/2
SAD – VP 2/2 Vytyčovací plán 2/2

Seznam vstupních podkladů

Územní plán Petrohrad
Jaromír Myška
2019

Studie revitalizace Severní parkové louky zámeckého parku Petrohrad [a návazné dokumenty]
Oldřich Vacek a kol.
2018

Projekt péče o stromy Petrohrad
Jaroslav Kolařík a kol.
2015

Celková bilance obnovy zeleně veřejného prostoru a extravilánu obce [OBEC/SAD]

stromy v oblasti poškozené větrnou kalamitou určené k odstranění	9 ks / 34 ks
stromy v oblasti poškozené větrnou kalamitou určené k arboristickému zásahu:	6 ks / 1 ks
náhradní výsadba (náhrada a dosadba):	19 ks / 44 ks

Odhad finanční náročnosti akce

- A. položkový rozpočet – KÁCENÍ [OBEC/SAD]
- B. položkový rozpočet – VÝSADBA [OBEC/SAD]
- C. položkový rozpočet – OŠETŘENÍ [OBEC/SAD]

součet pro „objekt OBEC“ (bez DPH):

součet pro „objekt SAD“ (bez DPH):

CELKOVÝ SOUČET (bez DPH):

pozn. Tabulky položkového rozpočtu jsou přiloženy níže.

zdroj informací o cenách pro položkový rozpočet: Náklady obvyklých opatření MŽP 2022

Zásady vypracování dokumentace

Předkládaný návrh obnovy veřejné zeleně byl vypracován s ohledem na přírodní podmínky lokality a s respektem k dosavadnímu řešení včetně dosavadní druhové skladby. Návrh důsledně rozlišuje dva zpracovávané objekty – „objekt OBEC“ a „objekt SAD“. V případě prvního jmenovaného objektu návrh předpokládá mírnou změnu druhové skladby – zejména ve smyslu náhrady jehličnanů listnatými stromy –, jež není v kompozičním ani funkčním rozporu s dosavadním stavem. Výsadbou vybraných nových dřevin by naopak mělo dojít ke kultivaci veřejného prostoru obce a podpoření jeho plynulejší provázanosti zejména s prostorem zámeckého parku a též s širší kulturní krajinou extravilánu. V případě druhého jmenovaného objektu je zachován a rozvíjen charakter ovocného sadu, s tím, že v navrhovaném pojetí je sad koncipován jakožto sbírkový a veřejně přístupný, s velkým důrazem rovněž na vzrůstové formy zakládáných stromů – akcentující historický krajinný ráz místa.

Tabulková část

Níže jsou přiloženy následující tabulky:

tab. OBEC - 01: SOUHRNNÝ VÝKAZ KÁCENÍ A VÝSADBY - na podkladu dendrologického průzkumu
tab. OBEC - 02: POLOŽKOVÝ ROZPOČET - kompletní pro „objekt OBEC“

tab. SAD - 01: DENDROLOGICKÝ PRŮZKUM - inventarizace dřevinných vegetačních prvků
tab. SAD - 02: DENDROLOGICKÝ POTENCIÁL - vyhodnocení dendrologického potenciálu sadu: A, B
tab. SAD - 03: OSAZOVACÍ PLÁN - specifikace vysazovaných stromů
tab. SAD - 04: OSAZOVACÍ PLÁN - úprava okrajových skupin stromů a keřů
tab. SAD - 05: POLOŽKOVÝ ROZPOČET - kompletní pro „objekt SAD“

pozn. Tabulka SAD - 02 uvedena v rámci textu odborného posudku, ostatní tabulky přiloženy volně.

ODBORNÝ POSUDEK

**dopadů živelní pohromy - větrné kalamity downburst dne 24. 6. 2021
ve veřejném prostoru částí obce Bílenec, k. ú. 719676, a Petrohrad, k. ú. 719692,
a extravilánu částí obce Petrohrad, k. ú. 719692**

1. Popis řešeného území, v širším kontextu

a) obecná charakteristika území, historický a současný kontext

Řešeným územím v případě objektu OBEC je soubor pozemků veřejného prostoru částí obce Bílenec a Petrohrad, většinou ve vlastnictví obce (s jedinou výjimkou v případě soukromé, avšak rovněž veřejně přístupné parcely č. 637/3 k. ú. Petrohrad, kde bude výsadba celkem 2 stromů realizována za souhlasu všech vlastníků). Nutno zdůraznit, že výsadby ve veřejném prostoru mají povahu dosadeb a náhrad veřejné zeleně, nikoli však vytvoření nových kompozic prostoru. Dosadby a náhrady jsou realizovány plně v kontextu stávajících kompozic. Návrh počítá s tím, že v budoucnu může dojít k rozhodnutí obce o výraznějších zásazích do veřejného prostoru ve smyslu komplexního architektonického a dopravního řešení jednotlivých prostranství a komunikací, a tedy je sestaven tak, aby tomuto rozvoji ponechával dostatečný prostor a nevytvářel potenciálně konfliktní situace ve využívání území. Výsadby jsou navrženy tak, aby s potenciálními budoucími úpravami splynuly.

Řešeným územím v případě objektu SAD je parcela č. 1285 k. ú. Petrohrad. Jedná se o parcelu ve vlastnictví obce s atraktivním umístěním v krajině a relativně přímou vazbou na urbánní strukturu částí obce Petrohrad, respektive s přímým cestním napojením v relativně malé vzdálenosti v řádu stovek metrů. Přestože se jedná o parcelu situovanou již jednoznačně v extravilánu, jako taková má potenciál být určitým přelivem veřejného – ve smyslu sdíleného – prostoru obce do volné krajiny. Tato parcela byla v minulosti využívána jakožto třešňový sad, čehož rysy jsou stále patrné. Návrh počítá se zachováním tohoto způsobu využití, nastane ovšem výrazná změna charakteru – druhové skladby a režimu užívání. Z původního privátního produkčního prostoru by se měl stát prostor veřejný/sdílený, otevřený návštěvám obyvatel okolí, odpočinku a volnočasovým aktivitám. Sad by měl být obnoven jako sbírkový – tedy obyvatelům obce prezentovat historické a inspirativní odrůdy ovocných stromů.

b) prověření souladu užívání území s územně plánovací dokumentací

Územní plán obce Petrohrad, pro k. ú. Bílenec č. 719676, vymezuje na dotčených částech řešených parcel č. 928/1, 933/3 a 1002 následující „plochy s rozdílným způsobem využití“ (dle vyhlášky č. 501/2006 Sb., ve znění vyhlášky č. 431/2012 Sb.): ZP [plochy veřejných prostranství – parkově

upravené plochy, sídelní zeleň (§7); plochy stabilizované] (pro dotčené části parcel č. 928/1, 933/3 a 1002). Na základě terénního průzkumu v území lze konstatovat soulad aktuálního užívání území s územně plánovací dokumentací – v úrovni územního plánu. Rovněž předkládaný záměr výsadby dřevin je s aktuálním užíváním území a územně plánovací dokumentací v souladu. Z hlediska ochrany přírody a krajiny je nutno konstatovat, že veškeré uvedené parcely jsou dále řazeny do širšího celku Přírodního parku Jesenicko, přičemž jiné prvky ochrany přírody a krajiny nejsou na jejich dotčených částech územním plánem vymezeny.

Územní plán obce Petrohrad, pro k. ú. Petrohrad č. 719692, vymezuje na dotčených částech řešených parcel č. 28/2, 637/1, 637/3, 638/28, 889/1 (OBEC) a 1285 (SAD) následující „plochy s rozdílným způsobem využití“ (dle vyhlášky č. 501/2006 Sb., ve znění vyhlášky č. 431/2012 Sb.): BH [plochy bydlení hromadné, v bytových domech (§4); plochy stabilizované] (pro parcelu č. 637/3), ZP [plochy veřejných prostranství – parkově upravené plochy, sídelní zeleň (§7); plochy stabilizované] (pro dotčené části parcel č. 637/1 a 638/28), ZP [plochy veřejných prostranství – parkově upravené plochy, sídelní zeleň (§7); plochy změn] (pro dotčené části parcel č. 28/2 a 889/1) a ZS [plochy zemědělské – zahrady a sady (§14); plochy stabilizované] (pro parcelu č. 1285). Na základě terénního průzkumu v území lze konstatovat soulad aktuálního užívání území s územně plánovací dokumentací – v úrovni územního plánu. Rovněž předkládaný záměr výsadby dřevin je s aktuálním užíváním území a územně plánovací dokumentací v souladu. Z hlediska ochrany přírody a krajiny je nutno konstatovat, že veškeré uvedené parcely jsou dále řazeny do širšího celku Přírodního parku Jesenicko, přičemž jiné prvky ochrany přírody a krajiny pro ně nejsou územním plánem vymezeny.

c) ochrana území podle jiných právních předpisů

V katastrálním území Bílenec, č. 719676, je vymezena a realizována následující ochrana území dle zákona č. 114/1992 Sb., Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů: Přírodní park Jesenicko a regionální a lokální úroveň ÚSES (včetně segmentů v úrovni zvláště chráněného území). V katastrálním území Petrohrad, č. 719692, je vymezena a realizována následující ochrana území dle zákona č. 114/1992 Sb., Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů: Přírodní park Jesenicko, Přírodní památka Háje Petra Bezruče, regionální a lokální úroveň ÚSES, evropsky významná lokalita soustavy Natura 2000 přírodní park Petrohrad (CZ0423223) a památný strom (Dub v Petrohradě, Dub v Bažantnici). Pouze pro jediný z uvedených plošných a bodových prvků ochrany přírody a krajiny existuje překryv s dotčenými částmi řešených parcel, pro které je navrhována výsadba stromů – Přírodní park Jesenicko. V případě ostatních prvků není tento překryv územním plánem obce vymezen. Dotčené části parcel č. 933/3 a 1002 k. ú. Bílenec jsou zasaženy ochranným pásmem hřbitova (100 m). Dotčené části parcel č. 637/1, 638/28 a 1285 k. ú. Petrohrad jsou zasaženy ochranným pásmem lesa (50 m). Další ochrana v uvedených katastrálních územích je vymezena a realizována dle zákona č. 20/1987 Sb., Zákon České národní rady o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Pro všechny dotčené části pojednávaných parcel v k. ú. Bílenec a též pro dotčené části parcel č. 28/2 a 889/1 v k. ú. Petrohrad je z hlediska archeologické památkové péče vyhlášeno území s archeologickými nálezy UAN, typ/kategorie II. V návrhu výsadeb dřevin je přihlíženo k ochranným pásmům inženýrských sítí, přičemž veškerá vymezená pásma jsou respektována.

d) poloha vzhledem k záplavovému území a poddolovanému území

Dle územního plánu obce Petrohrad, společného pro části obce Bílenec (k. ú. 719676), Černčice u Petrohradu (k. ú. 719684) a Petrohrad (k. ú. 719692), nebylo záplavové území v řešeném prostoru vodohospodářským rozhodnutím stanoveno. Na území obce se dle územního plánu dále nenacházejí žádné sesuvy, poddolovaná území, hlavní důlní díla či haldy.

2. Přesná lokalizace řešeného území: soupis dotčených pozemků

Návrh obnovy zeleně v k. ú. Bílenec spočívá v náhradě části stromů na parcelách č. 928/1, 933/3 a 1002 a provedení arboristického ošetření části stromů na parcele č. 1002. Návrh obnovy zeleně v k. ú. Petrohrad spočívá v náhradě části stromů na parcelách č. 28/2, 637/1 a 889/1, založení nových stromů na parcelách č. 637/3 a 638/28 a komplexní obnově sadu na parcele č. 1285. Škody na zeleni, přímo způsobené větrnou kalamitou downburst dne 24. 6. 2021, byly identifikovány na všech jmenovaných parcelách obou katastrálních území. Návrh si klade za cíl na větrnou kalamitu reagovat a poničenou zeleň v plném rozsahu nahradit. K zadání je přistupováno z holistického pohledu, kdy má navrhované řešení svou logiku v širším kontextu. Ve veřejném prostoru částí obce Bílenec a Petrohrad a rovněž v případě „objektu SAD“ situovaného v extravilánu s vazbou na část Petrohrad dojde k obnově zeleně s přihlédnutím k širším krajinným a sídelním souvislostem, nikoli jen úsekově. Soupis dotčených pozemků, pro které jsou úpravy zeleně navrhovány, je následující.

číslo	parcelsa	katastrální území	druh pozemku	vlastník parcely
1	928/1	Bílenec [719676]	ostatní plocha	Obec Petrohrad
2	933/3	Bílenec [719676]	ostatní plocha	Obec Petrohrad
3	1002	Bílenec [719676]	ostatní plocha	Obec Petrohrad
4	28/2	Petrohrad [719692]	ostatní plocha	Obec Petrohrad
5	637/1	Petrohrad [719692]	trvalý travní porost	Obec Petrohrad
6	637/3	Petrohrad [719692]	trvalý travní porost	6 spoluvlastníků *
7	638/28	Petrohrad [719692]	ostatní plocha	Obec Petrohrad
8	889/1	Petrohrad [719692]	ostatní plocha	Obec Petrohrad
9	1285	Petrohrad [719692]	ovocný sad	Obec Petrohrad

* spoluvlastníci parcely č. 637/3 k. ú. Petrohrad [719692]:

<i>SJM Domabyl Martin a Domabylová Milena, č. p. 83, 439 85 Petrohrad</i>	1/6
<i>Halámek Lukáš, č. p. 83, 439 85 Petrohrad</i>	1/6
<i>Holoubková Olga, č. p. 83, 439 85 Petrohrad</i>	1/6
<i>SJM Kadlec Jiří a Kadlecová Helena, č. p. 83, 439 85 Petrohrad</i>	1/6
<i>Sosna Karel RNDr., Bajkalská 1161/6, Vršovice, 10 000 Praha 10</i>	1/6
<i>Worzischek Radim, č. p. 83, 439 85 Petrohrad</i>	1/6

3. Zhodnocení stavu dotčeného území před živelní pohromou

a) řešené území v k. ú. Bílenec, č. 719676

Určující charakteristikou řešeného území v k. ú. Bílenec, č. 719676, je fakt, že se jedná o veřejný prostor obce. Sídl zde historicky vznikalo v západovýchodním směru podél komunikace nadmístního významu, přičemž právě tato komunikace byla ústřední příčinou vzniku současné urbanistické struktury. Popsaná situace dává i v současnosti poměrně velký prostor rozvoji kvalit veřejných prostranství zejména v ohledu jejich rekreační a ekologické funkce. K obnově veřejné zeleně poškozené větrnou kalamitou downburst, dne 24. 6. 2021, by mělo dojít zejména při průběžné komunikaci na parcele č. 933/3, dále v prostoru podélné návsi na parcele č. 928/1 a též ve svažujícím se předprostoru kostela na parcele č. 1002. Všechna tři uvedená prostranství představují de facto páteř veřejného/sdíleného prostoru obce – podélná náves a předprostor kostela jakožto ohniska setkávání a reprezentační místa, průběžná komunikace jakožto jejich spojnice. Stav dotčeného území před kalamitou lze hodnotit jako uspokojivý, následné poškození kalamitou je však zásadní.

V prostoru komunikace na parcele č. 933/3 a prostoru podélné návsi na parcele č. 928/1 bylo identifikováno celkem 13 stromů různého druhu [číslování v dendrologickém průzkumu: 7/1 – 19/13]. Jeden z těchto stromů (č. 18/12) byl odstraněn již před 24. 6. 2021. Původně se jedná o jednostrannou prostorově i taxonomicky rozrůzněnou alej. Stanovištní poměry pro růst stromů lze hodnotit jako dobré. Stav stromů před 24. 6. 2021 byl uspokojivý, se střednědobým až dlouhodobým výhledem nahrazení. Žádný ze stromů nevyžadoval nahrazení akutně. V předprostoru kostela, na parcele č. 1002, bylo identifikováno celkem 6 jedinců druhu *Aesculus hippocastanum* [číslování v DP: 1/1 – 6/6], kdy se jedná o relikv historické aleje ke kostelu. Původně delší dvouřadá alej starých jírovců, v dobrých stanovištních poměrech, byla v minulosti částečně odkácena a zkrácena na cca polovinu původní délky. Stav stromů před 24. 6. 2021 byl uspokojivý, se střednědobým výhledem kompletního nahrazení. Žádný ze stromů nevyžadoval nahrazení akutně.

b) řešené území v k. ú. Petrohrad, č. 719692 – „objekt OBEC“

Určující charakteristikou řešeného území v k. ú. Petrohrad, č. 719692, „objekt OBEC“, je fakt, že se jedná o veřejný prostor obce. Sídlo historicky vznikalo kolem jednoho centrálního bodu, situovaného v prostoru dnešní návsi. Stávající urbanistická struktura tak je v základu shodná s historickou. Obec má jasně vymezené centrum, jež by ze své podstaty mělo skýtat dostatek prostoru pro veřejnou zeleň a kromě nesporné logistické funkce tak zajišťovat rovněž funkci rekreační a alespoň v uspokojivé míře též ekologickou. Z hlediska obnovy a rozvoje veřejné zeleně jsou zde dotčenými parcely č. 28/2 a 889/1. Vedle prostoru návsi je obnova zeleně, doplňkově, plánována ještě na další lokalitě obecního intravilánu, a sice na parcelách č. 637/1, 637/3 a 638/28. I v tomto případě se jedná o neohrazený veřejný prostor, zde ovšem povahy veřejné sídelní zeleně v prostoru zástavby, nikoli zeleně veřejného prostranství ve smyslu návsi. Byť mezi oběma pojednávanými lokalitami není přímá kompoziční vazba, a dokonce i skupiny jejich uživatelů a obecně příležitosti, okolnosti, režim a intenzita užívání jsou různé, obě mají v sídelní struktuře svou zřetelnou logiku.

V prostoru návsi, na parcelách č. 28/2 a 889/1, bylo identifikováno celkem 15 stromů různého druhu [číslování v dendrologickém průzkumu: 33/1 – 47/15]. Jeden z těchto stromů (č. 39/7) byl odstraněn již před 24. 6. 2021. Obecně se jedná o různorodou skupinu stromů v mírně až výrazně zhoršených stanovištních poměrech, přičemž s relativně rozrůzněnou individuální perspektivou – od krátkodobé až po dlouhodobou. Stav stromů před 24. 6. 2021 byl uspokojivý, s výhledem průběžného individuálního nahrazování. Žádný ze stromů nevyžadoval nahrazení akutně. V prostoru u bytových domů, na parcelách č. 637/1, 637/3 a 638/28, byl identifikován celkem 1 strom druhu *Fagus sylvatica* [číslování v DP: 58/1], kdy se jedná o významného solitérního jedince. Stav stromu před 24. 6. 2021 byl značně neuspokojivý – zejména z hlediska fyziologického aspektu vitality. Strom byl významně proschlý a napadený houbovou chorobou, včetně výskytu plodnic na kosterních větvích. Na základě posouzení stavu tohoto jedince a jeho srovnání s referenčními příklady bylo vyhodnoceno, že potenciál ohrožení okolí pádem je velký. Větrná kalamita downburst, dne 24. 6. 2021, nebezpečnost stromu dále zvýšila, zejména pak z hlediska biomechanického. Riziko navíc značně umocňuje fakt, že se strom nachází v bezprostřední blízkosti husté vesnické zástavby. Uvedené skutečnosti vedou k jednoznačnému závěru, že strom je nezbytné pokácet a nutnost náhrady je tak velmi akutní.

c) řešené území v k. ú. Petrohrad, č. 719692 – „objekt SAD“

Určující charakteristikou řešeného území v k. ú. Petrohrad, č. 719692, „objekt SAD“, je fakt, že se jedná o veřejně přístupný prostor v extravilánu obce – volně v krajině – určený pro sdílené využití jejími obyvateli a jinými potenciálními návštěvníky. Historicky se jedná o zemědělsky využívaný prostor, původně pravděpodobně zorněný a až posléze přeměněný na ovocný (třešňový) sad. Parcela č. 1285 je ve vlastnictví obce, s atraktivním umístěním v krajině, skýtajícím hodnotné výhledy, a s relativně přímou vazbou na urbánní strukturu části obce Petrohrad, respektive s přímým cestním napojením v relativně malé vzdálenosti v řádu stovek metrů. Přestože se jedná o parcelu situovanou již jednoznačně v extravilánu, jako taková má potenciál být určitým přelivem veřejného – ve smyslu sdíleného – prostoru obce do volné krajiny a vytvářet zde tak vzájemné provázání.

Rekognoskací v terénu bylo stanoveno předpokládané stáří sadu a zhodnocena jeho perspektiva, před i po větrné kalamitě downburst, dne 24. 6. 2021. V ohledu stáří lze předpokládat, že sad ve svém současném druhovém složení a sponu vzniká s největší pravděpodobností již v 1. polovině 20. století. Tuto skutečnost potvrzuje historické letecké snímkování. Uvedenému zároveň odpovídá i zdravotní stav jednotlivých stromů, kdy většina jedinců se již nachází v posledním stádiu života stromu. Jedná se o jedince staré až dožívající, jejichž rozměry se již přiblížily maximu dosažitelnému v daných podmínkách. I přes konstatované stáří však měl popisovaný celek před výše uvedenou větrnou kalamitou přinejmenším krátkodobou perspektivu. Tato perspektiva byla dílem dána řadou stále ještě relativně zdravých původních stromů sadu, jednak nemnoha mladšími jedinci (neovocných) listnatých stromů, usídlenými v řešeném prostoru v průběhu času planě. Stav celku před 24. 6. 2021 byl uspokojivý, se střednědobým výhledem kompletního nahrazení. Po větrné kalamitě vyžaduje celek kompletní obnovu akutně. Prostor sadu je lemován celkem 4 okrajovými smíšenými skupinami stromů a keřů. Všechny tyto skupiny – větrnou kalamitou rovněž zasažené – mají, za předpokladu provedení arboristické údržby, střednědobou až dlouhodobou perspektivu a akutní náhradu nevyžadují.

4. Popis následků živelní pohromy

a) řešené území v k. ú. Bílenec, č. 719676

Vliv živelní pohromy na dřeviny v řešeném území v k. ú. Bílenec, č. 719676, lze označit jako zásadní. V případě 4 stromů je navrženo kácení s přímou vazbou na živelní pohromu. Strom č. 7/1 byl vlivem větrné kalamity výrazně obvodově oláman, v čehož důsledku došlo ke zhoršení jeho zejména biomechanických vlastností. Vzhledem k defektnímu větvení a výrazně asymetrické koruně nelze předpokládat ani střednědobou perspektivu. Větrná kalamita obecně výrazně zvýšila bezprostřední riziko biomechanického kolapsu stromu. Obdobná situace nastala rovněž v případě stromu č. 12/6. Vedle méně výrazného obvodového olámaní je zde sledováno ještě významnější zvýšení rizika bezprostředního biomechanického kolapsu stromu ve smyslu vylomení kosterních větví asymetrické koruny. Pro strom rovněž nelze předpokládat ani střednědobou perspektivu. V případě stromů č. 16/10 a 17/11 došlo k vychýlení v důsledku deformací při bázi a v kořenovém prostoru. Vzhledem k náklonu a akutnímu riziku vývratu nelze předpokládat ani krátkodobou perspektivu jedinců. Všechny uvedené stromy (urgentně) vyžadují odstranění a současně budou nahrazeny takto: strom č. 7/1 náhradou D/n – 01, strom č. 12/6 náhradou D/n – 02 a stromy č. 16/10 a 17/11 náhradou D/n – 03. Doporučeno je rovněž dokončení kácení a realizace náhrady v případě stromu č. 10/4, tento zásah však není součástí předkládaného záměru a bude řešen samostatně. Soubor 6 stromů v předprostoru kostela, stromů č. 1/1 až 6/6, nebyl větrnou kalamitou existenčně ohrožen, byl však poškozen – zejména v úrovni obvodového olámaní. Pro všech 6 jedinců je tedy navrženo provedení arboristické údržby.

b) řešené území v k. ú. Petrohrad, č. 719692 – „objekt OBEC“

Vliv živelní pohromy na dřeviny v řešeném území v k. ú. Petrohrad, č. 719692, „objekt OBEC“, lze označit jako zásadní. V případě 4 stromů návsi je navrženo odstranění s přímou vazbou na živelní pohromu. Polehčujícím faktorem je v této situaci fakt, že ani v jednom případě se nejedná o jedince význačné svým vzrůstem, stářím či kompozičně. V případě stromů č. 41/9 a 44/12 došlo k biomechanickému kolapsu přímo v průběhu větrné kalamity, načež polomy byly neprodleně odstraněny. Stromy č. 42/10 a 43/11 byly významně obvodově olámané. Toto olámaní mělo vliv na symetrii koruny a obecně došlo k výraznému zhoršení biomechanického aspektu jejich vitality. Na základě tohoto nastalého stavu nelze předpokládat jejich ani střednědobou perspektivu, a jsou tedy též navrženy k odstranění a celkově tomuto nahrazení: strom č. 41/9 náhradou D/n – 05, strom č. 42/10 náhradou D/n – 06, strom č. 43/11 náhradou D/n – 07 a strom č. 44/12 náhradou D/n – 08 a D/n – 09. V případě samostatně stojícího a od zbytku izolovaného stromu č. 58/1, významného svým vzrůstem a stářím, avšak velmi špatného stavu z hlediska fyziologického aspektu vitality, je zaznamenán významný dopad větrné kalamity zejména na jeho vitalitu biomechanickou. Biomechanický kolaps je jen otázkou času. Vzhledem k tomu, že jedinec nemá ani krátkodobou perspektivu, je navrženo jeho (urgentní) odstranění a náhrada dosadbou D/n – 10 a D/n – 11.

c) řešené území v k. ú. Petrohrad, č. 719692 – „objekt SAD“

Vliv živelní pohromy na dřeviny v řešeném území v k. ú. Petrohrad, č. 719692, „objekt SAD“, lze označit jako zásadní. I přes již konstatované stáří měl popisovaný celek před výše uvedenou větrnou kalamitou přinejmenším krátkodobou perspektivu. Stav celku před 24. 6. 2021 byl uspokojivý, se střednědobým výhledem kompletního nahrazení. Po větrné kalamitě vyžaduje celek (urgentně) kompletní obnovu již nyní. Ve vazbě na živelní pohromu byl pro tento objekt zpracován podrobný dendrologický průzkum. Výsledky hodnocení dendrologického potenciálu sadu jsou následující.

VYHODNOCENÍ DENDROLOGICKÉHO POTENCIÁLU SADU - tabulka A						
sadovnická hodnota		1	2	3	4	5
vývojové stádium	1	0	0	0	0	0
	2	0	0	0	0	0
	3	0	0	3	0	0
	4	0	0	1	0	0
	5	0	0	0	6	25

VYHODNOCENÍ DENDROLOGICKÉHO POTENCIÁLU SADU - tabulka B						
sadovnická hodnota		1	2	3	4	5
vývojové stádium	1	I. kvadrant: 3 exempláře: 8,57 % z celku			II. kvadrant: 0 exemplářů: 0,00 % z celku	
	2					
	3					
	4	III. kvadrant: 1 exemplář: 2,86 % z celku			IV. kvadrant: 31 exemplářů: 88,57 % z celku	
	5					

tabulka SAD - 02: DENDROLOGICKÝ POTENCIÁL - vyhodnocení dendrologického potenciálu sadu

Z tabulky vyplývá, že v I. kvadrantu dřevin s dlouhodobou perspektivou, obstojné sadovnické hodnoty, se nacházejí celkem 3 jedinci. Při bližším zkoumání však zjišťujeme, že se jedná o jedince 1 × druhu *Acer campestre* a 2 × druhu *Acer platanoides*, tedy o plané jedince o 1 až 2 generace mladší oproti ovocným stromům třešňového sadu. Ve II. kvadrantu dřevin s dlouhodobou perspektivou, nízké sadovnické hodnoty, se nenacházejí dřeviny žádné. Ve III. kvadrantu dřevin se střednědobou perspektivou, obstojné sadovnické hodnoty, se nachází pouze 1 jedinec. Při bližším zkoumání však zjišťujeme, že se jedná o jedince druhu *Pyrus communis*, planého jedince o cca 1 generaci mladšího oproti ovocným stromům třešňového sadu. Naopak veškeré dochované třešně se nacházejí ve IV. kvadrantu – dřevin s krátkodobou perspektivou či již zcela neperspektivních, nízké či mizivé sadovnické hodnoty. Z hlediska perspektivy tedy lze konstatovat, že hodnocený objekt nemá ani krátkodobý výhled a blíží se svému velmi brzkému zániku. Sad musí projít komplexní obnovou.

Větrná kalamita downburst, dne 24. 6. 2021, vedla k biomechanickému kolapsu počtu jedinců v řádu desítek procent. Ostatní stromy, které nebyly kalamitou poničeny zcela, byly povětšinou zasaženy jinak – od obvodového olámaní až po vylamování kosterních větví. Řečené se až na výjimky týká i mladších planých generací (neovocných) listnatých stromů. V prezentovaném dendrologickém průzkumu jsou tyto škody zahrnuty. Zjišťujeme, že je ohrožena další existence sadu jako celku. Na podkladu předloženého hodnocení dendrologického potenciálu objektu lze konstatovat, že postup náhrady pouze vybraných jedinců, obdobně jako v případě veřejných prostorů částí obce Bílenec a Petrohrad, je postupem irelevantním. Sad musí být na podkladu sadovnické studie obnoven jako celek. Závěrem je nutno okomentovat rovněž následky živelní pohromy pro 4 okrajové skupiny stromů a keřů. Všechny tyto skupiny – větrnou kalamitou rovněž zasažené – mají, za předpokladu provedení arboristické údržby, střednědobou až dlouhodobou perspektivu a akutní náhradu nevyžadují.

5. Popis cílového stavu obnovy

Náprava popsanych škod spočívá v likvidaci a odklizení poničených stromů a pokácení dalších stromů vyhodnocených jako rizikových, v realizaci náhradních výsadeb a v provedení arboristických zásahů na dalších dospělých stromech vyhodnocených jako potenciálně ohrožených. Obnova zeleně by měla proběhnout co nejdříve, dle předkládané dokumentace. Následovat musí rozvojová péče.

Na řešeném území v k. ú. Bílenec, č. 719676, bude realizováno kácení celkem 4 stromů a výsadba celkem 3 stromů v prostoru podélné návsi a průběžné komunikace a arboristická údržba celkem 6 stromů a výsadba celkem 6 stromů v předprostoru kostela. Výsadby v prostoru návsi a komunikace mají charakter kompenzačních výsadeb (náhrad), výsadby u kostela jsou rozšířením veřejné zeleně (dosadbami). Cílem úprav zeleně v prostoru podélné návsi a průběžné komunikace je rozvoj kvalit úsekových jednostranných a taxonomicky rozrůzněných stromořadí, s nesporným pozitivním vlivem na kvalitu života v obci. Cílem úprav zeleně v předprostoru kostela je obnova a ucelení kompozičně významné aleje, sjednocení jejího taxonomického složení a prodloužení její časové perspektivy. Jediný strom stávající zcela nevhodné dosadby aleje, který se ujal, bude v rámci parcely za dohledu autorského dozoru přesazen na jiné místo, mimo upravovanou alej.

Na řešeném území v k. ú. Petrohrad, č. 719692, „objekt OBEC“, bude realizováno kácení celkem 4 stromů a výsadba celkem 6 stromů v prostoru „návsi“ a kácení celkem 1 stromu a výsadba celkem 4 stromů v prostoru „u bytovek“. Všechny stromy v prostoru návsi jsou realizovány jakožto kompenzační výsadba (náhrada), naopak ze stromů realizovaných v prostoru u bytovek jsou 2 jedinci vysazeni jako kompenzace a 2 jedinci jako rozšíření veřejné zeleně (dosadba). Cílem úprav je rozvoj kvalit veřejného prostoru obce, za současného vytvoření nových kompozičních kvalit. Výsadbu v prostoru návsi v budoucnu bude možné integrovat do potenciálního nového celkového architektonického řešení prostoru. Výsadba v prostoru u bytovek má svým druhovým složením ambici vytvářet krajinnou vazbu na stromy petrohradského zámeckého parku.

Na řešeném území v k. ú. Petrohrad, č. 719692, „objekt SAD“, bude realizováno kácení celkem 34 stromů a výsadba celkem 44 stromů a arboristická/sadařská údržba na celkem 1 stromu, dále bude provedena redukce a změna uspořádání okrajových skupin stromů a keřů o 619 m² ze stávajících 1526 m² na cílových 907 m². Všechny nové stromy mají povahu kompenzační výsadby (náhrady) za původní stromy sadu, které jsou kompletně nahrazovány. Jediný ze stromů podrobně hodnocených dendrologickým průzkumem, který bude zachován a arboristicky/sadařsky ošetřen, je strom č. 35 dendrologického průzkumu. Dojde rovněž k obnově trvalého travního porostu. Celkem 7 kmenů kácených stromů, které budou během realizace vyhodnoceny autorským dozorem jako nejvhodnější, bude v prostoru ponecháno a rozmístěno jakožto lavičky (dle výkresové části dokumentace).

Z hlediska cílového stavu obnovy je klíčové, aby realizace záměru na všech lokalitách proběhla přesně dle vypracované dokumentace. Zadavateli realizace je důrazně doporučeno, aby využíval služeb autorského dozoru. Veškeré potenciální změny oproti vypracované dokumentaci, vycházející z podnětu zadavatele či realizátora obnovy zeleně, musejí být s autorským dozorem konzultovány.

6. Prověření potenciálních konfliktů v území

Vzhledem k povaze všech řešených lokalit – tedy jak vybraných veřejných prostorů částí obce Bílenec a Petrohrad, tak i sadu v extravilánu části obce Petrohrad – se v případě výsadby dřevin jedná o průběžné udržování dlouhodobého statu quo. Tento záměr je v souladu jak s historickým užíváním prostoru, tak i s jeho funkcí cílovou, definovanou územně plánovací dokumentací. Popsaný rozvoj zeleně v řešeném prostoru je rovněž v souladu s dlouhodobým záměrem vlastníka/správce většiny pozemků – obce. Na všech lokalitách je kultivován prostor pro reprezentaci, rekreaci a setkávání.

Jak bylo výše uvedeno, do řešeného prostoru nezasahuje území potenciální těžby a nejedná se, vcelku ani částečně, o poddolované území či o území záplavové. Výsadba zeleně v prostoru je dále v souladu se záměry výše popsané ochrany území dle zákona č. 114/1992 Sb., Zákon České národní

radu o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a taktéž i dle zákona č. 20/1987 Sb., Zákon České národní rady o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Záměr není v konfliktu s ochranným pásmem lesa, ochranným pásmem hřbitova a vymezeným územím s archeologickými nálezy. Do prostoru nezasahují ochranná pásma silničních komunikací a drah a není zde vymezena nástupní požární plocha. Ochranná pásma inženýrských sítí byla v průběhu projekčních prací z dostupných zdrojů zjištěna a jsou respektována. Pro lokality v intravilánu návrh počítá s tím, že v budoucnu může dojít k rozhodnutí obce o výraznějších zásazích do veřejného prostoru ve smyslu celkového architektonického a dopravního řešení jednotlivých prostranství a komunikací, a tedy je sestaven tak, aby tomuto rozvoji ponechával dostatečný prostor a nevytvářel potenciálně konfliktní situace ve využívání území. Výsadby jsou navrženy tak, aby s potenciálními budoucími úpravami splynuly. Pro lokalitu v extravilánu je komplexní řešení předloženo již nyní.

7. Popis druhů vysazovaných dřevin a zhodnocení výběru vzhledem k podmínkám stanoviště

V důsledku živelní pohromy downburst, dne 24. 6. 2021, bylo v intravilánu sídel poničeno celkem 9 stromů. Přímá náhrada těchto exemplářů bude zajištěna celkem 11 novými jedinci [D/n – 01 až D/n – 11], rozšíření veřejné zeleně pak bude realizováno prostřednictvím další dosadby celkem 8 nových jedinců [D/n – 12 až D/n – 19]. Celková bilance tedy činí 9 odstraněných jedinců a 19 jedinců nově vysazených. Naproti tomu celková bilance úprav v extravilánu obnáší 34 odstraněných stromů, 44 stromů nově vysazených a redukcí okrajových skupin stromů a keřů o 619 m². Principem návrhu je minimalizace nutného kácení a maximalizace možných výsadeb.

Výsadba v intravilánu je sestavena z těchto dvou základních skupin stromů: zaprvé z druhů domácích a zadruhé z jiných neinvazivních dřevin a jejich kultivarů, které se v urbanizovaném prostředí již osvědčily. Výsadba v extravilánu je naproti tomu volena z těchto dvou skupin: zaprvé ze stromů domácích ovocných odrůd zejména starých a krajových a zadruhé ze stromů zahraničních ovocných odrůd zejména starých a význačných, s doplněním též vybraných botanických druhů ovocných stromů. Základním kritériem výměru stromů pro veřejný/sdílený prostor intravilánu je – obecně – jejich schopnost vytvořit kvalitní, bezpečnou a dlouhodobou veřejnou zeleň. Základním kritériem výběru stromů pro veřejný/sdílený prostor extravilánu je – v tomto individuálním případě – aspirace jejich odrůd na zařazení do sbírkového sadu. Obecně vyloučeny jsou invazní druhy.

Výběr druhů reflektuje historickou povahu jednotlivých řešených lokalit intravilánu i extravilánu. Z hlediska ekologických podmínek (4. vegetační stupeň [bukový], trofická řada B [mezotrofní], 3. hydrická řada [normální]) lze v případě všech navrhovaných stromů konstatovat stanovištní vhodnost. Jedná se o dřeviny plně vyzkoušené a na obdobných stanovištích naprosto běžné.

V rámci realizace záměru v intravilánu je nezbytné dodržet druhové určení stromů, určení z hlediska kultivaru a růstové formy a výsadby zajistit adekvátně dimenzovaným kotvením. V rámci realizace záměru v extravilánu je nezbytné dodržet druhové určení stromů, určení z hlediska odrůdy a podnože a výsadby zajistit – vzhledem k umístění v krajině bez oplocení – posíleným kotvením a ochranou.

8. Souhrnný výpis navržených akcí

a) řešené území v k. ú. Bílenec, č. 719676

1. provedení arboristické údržby na stromech č. 1/1, 2/2, 3/3, 4/4, 5/5 a 6/6 – bezpečnostní řez
2. odstranění stromu č. 7/1 a nahrazení D/n – 01
3. odstranění stromu č. 12/6 a nahrazení D/n – 02
4. odstranění stromů č. 16/10 a 17/11 a nahrazení D/n – 03
5. výsadba stromů č. D/n – 12, D/n – 13, D/n – 14, D/n – 15, D/n – 16 a D/n – 17

b) řešené území v k. ú. Petrohrad, č. 719692 – „objekt OBEC“

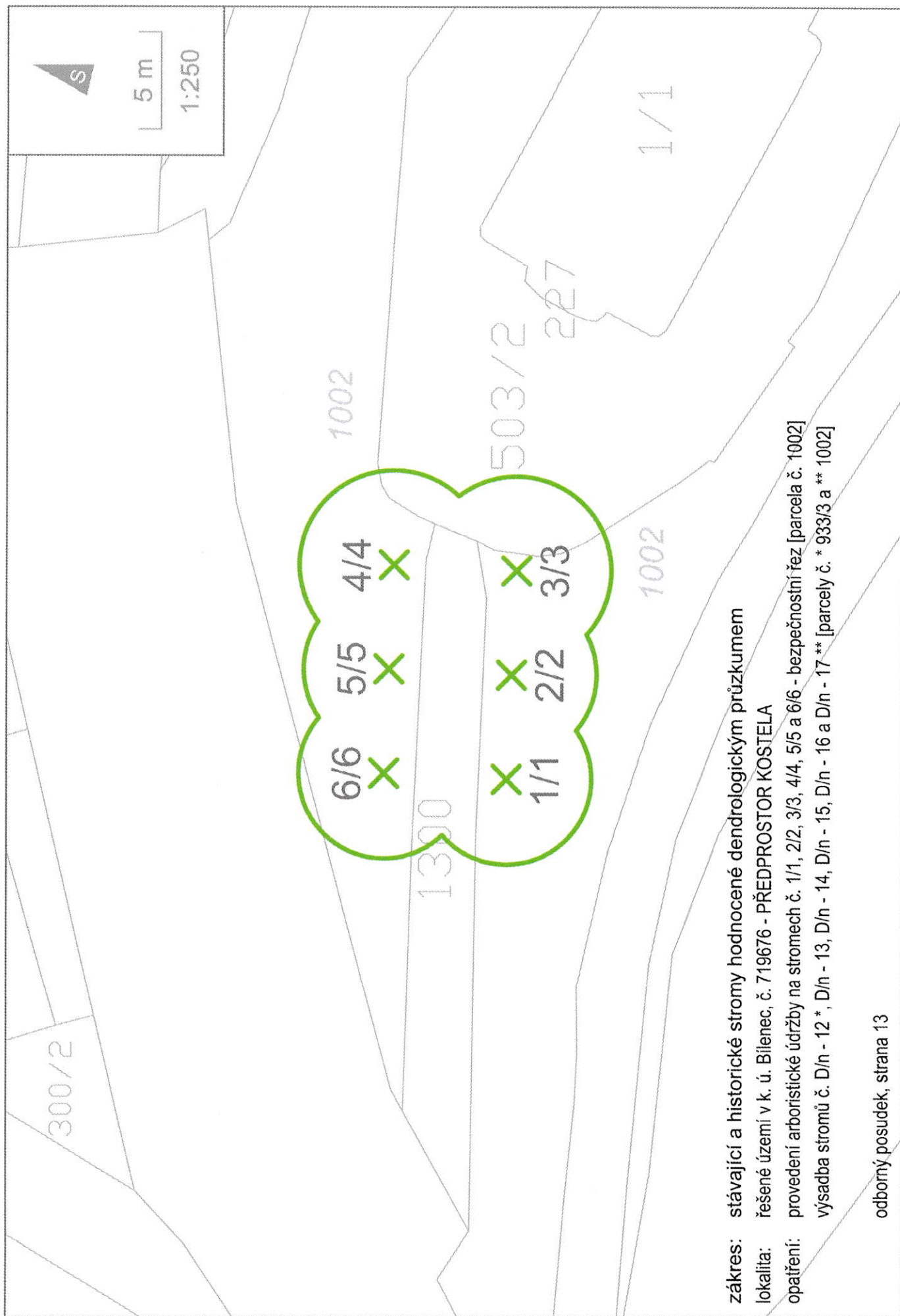
1. výsadba stromu č. D/n – 04 jako náhrady za již dříve odstraněný strom č. 39/7
2. odstranění stromu č. 41/9 a nahrazení D/n – 05
3. odstranění stromu č. 42/10 a nahrazení D/n – 06
4. odstranění stromu č. 43/11 a nahrazení D/n – 07
5. odstranění stromu č. 44/12 a nahrazení D/n – 08 a D/n – 09
6. odstranění stromu č. 58/1 a nahrazení D/n – 10 a D/n – 11
7. výsadba stromů č. D/n – 18 a D/n – 19

d) řešené území v k. ú. Petrohrad, č. 719692 – „objekt SAD“

1. odstranění stromů č. 01 až č. 34 dle dendrologického průzkumu
[tabulka SAD – 01]
2. výsadba stromů č. 01 až č. 44 dle osazovacího plánu
[tabulka SAD – 03]
3. provedení arboristické údržby na stromu č. 35 dle dendrologického průzkumu
[tabulka SAD – 01]
4. provedení redukce okrajových skupin stromů a keřů OS 1 až OS 4 dle osazovacího plánu
[tabulka SAD – 04]
5. realizace obnovy trvalého travního porostu v prostoru objektu

poznámka:

**Číslování stromů pro „objekt OBEC“ ve formě „X/Y“
vychází z tabulkové části dokumentace pro „objekt OBEC“
a jedná se o číslování dle sloupců „ČÍSLO (průběžné) / ČÍSLO (lokální)“.**

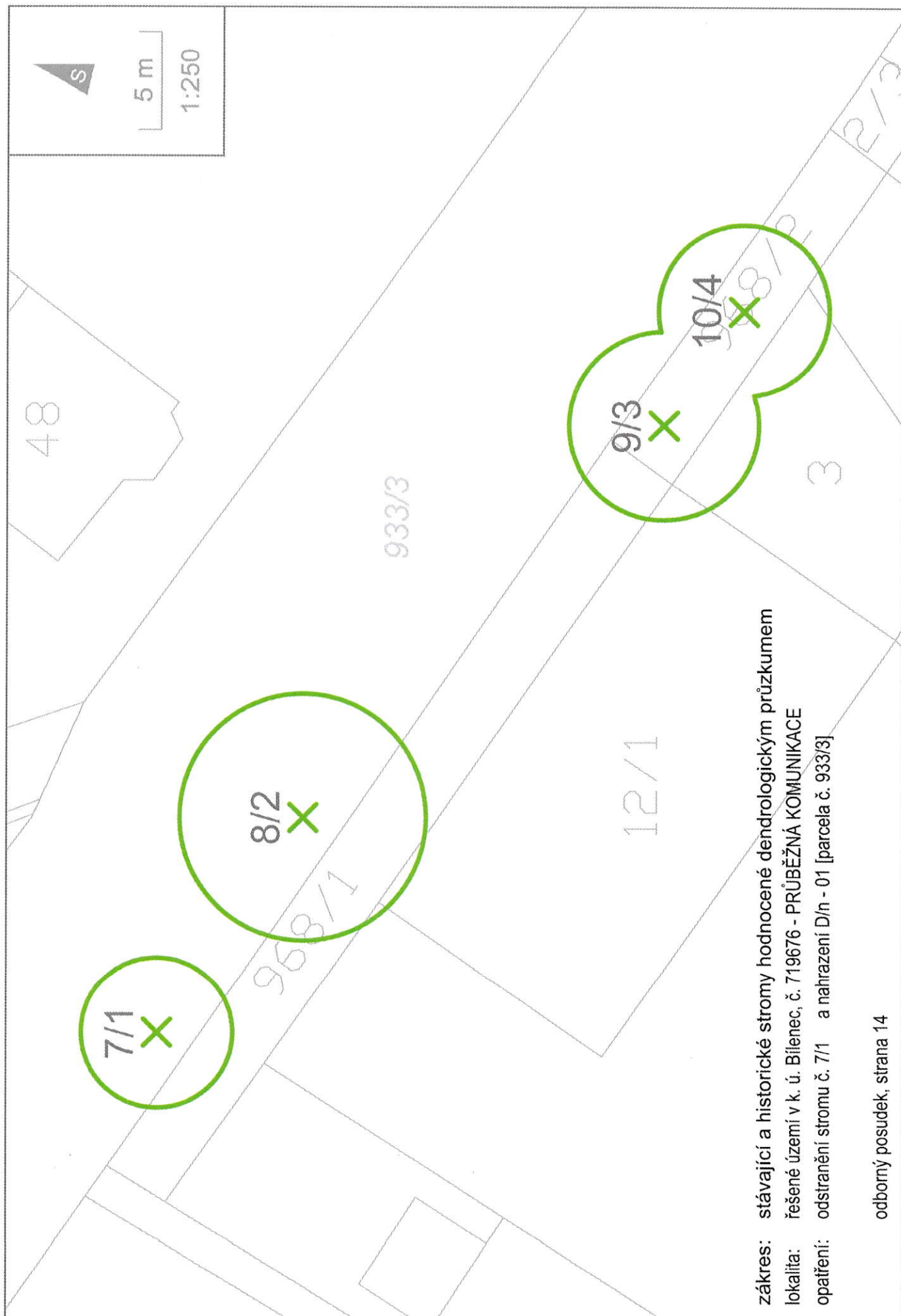
zářes: stávající a historické stromy hodnocené dendrologickým průřzkumem

lokalita: řešené území v k. ú. Bílenec, ř. 719676 - PŘEDPROSTOR KOSTELA

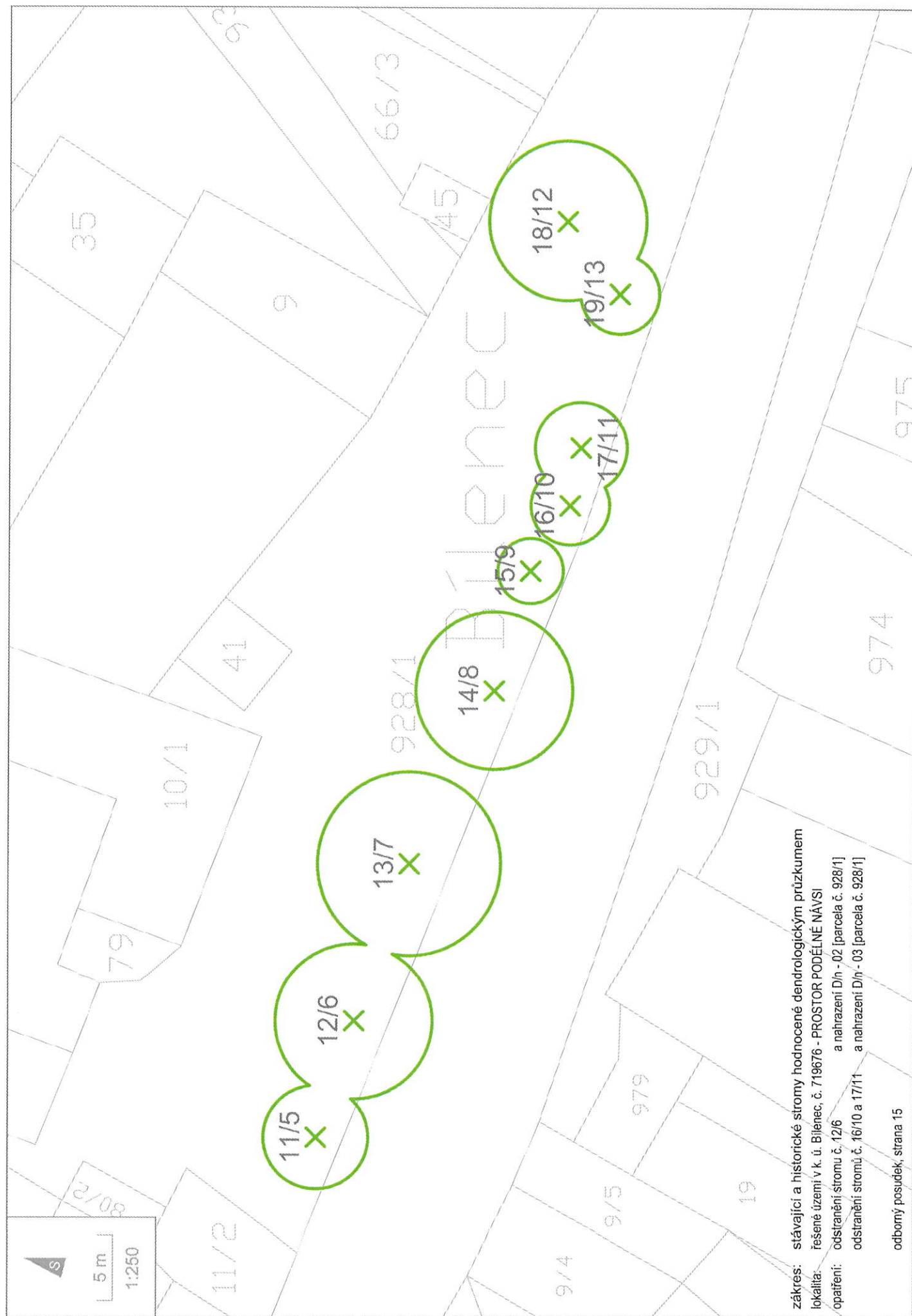
opatření: provedení arboristické údržby na stromech ř. 1/1, 2/2, 3/3, 4/4, 5/5 a 6/6 - bezpečnostní řez [parcely ř. 1002]

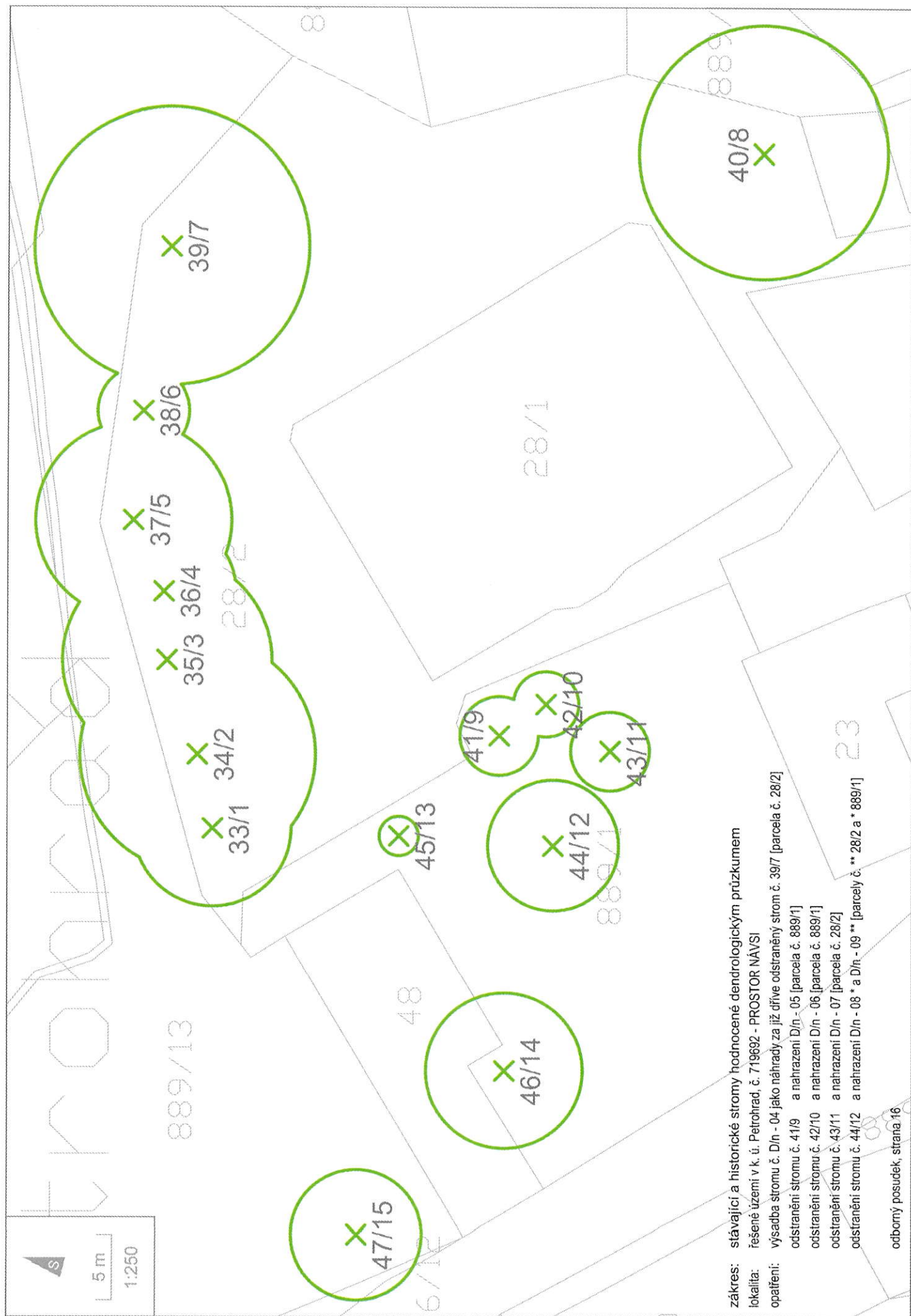
výsadba stromů ř. D/n - 12 *, D/n - 13, D/n - 14, D/n - 15, D/n - 16 a D/n - 17 ** [parcely ř. * 933/3 a ** 1002]

odborný posudek, strana 13

zářes: stávající a historické stromy hodnocené dendrologickým průřkumem
lokalita: řešené území v k. ú. Bílenec, ř. 719676 - PRŮBĚŽNÁ KOMUNIKACE
opatření: odstranění stromu ř. 7/1 a nahrazení D/n - 01 [parcela ř. 933/3]

zářes: stávající a historické stromy hodnocené dendrologickým průřkumem

lokalita: řešení území v k. ú. Petrohrad, č. 719692 - PROSTOR NÁVSI

opatření: výsadba stromů č. D/n - 04 jako náhrady za již dřívě odstraněný strom č. 39/7 [parcels č. 28/2]

odstranění stromů č. 41/9 a nahrazení D/n - 05 [parcels č. 889/1]

odstranění stromů č. 42/10 a nahrazení D/n - 06 [parcels č. 889/1]

odstranění stromů č. 43/11 a nahrazení D/n - 07 [parcels č. 28/2]

odstranění stromů č. 44/12 a nahrazení D/n - 08 * a D/n - 09 ** [parcels č. ** 28/2 a * 889/1]

odborný posudek, strana 16

5 m

1:250

638/12

637/1

X

58/1

637/3

zářes: stávající a historické stromy hodnocené dendrologickým průzkumem

lokalita: řešené území v k. ú. Petrohrad, č. 719692 - PROSTOR U BYTOVÝCH DOMŮ

opatření: odstranění stromu č. 58/1 a nahrazení D/n - 10 a D/n - 11 [parcely č. 637/3]

výsadba stromů č. D/n - 18 * a D/n - 19 ** [parcely č. ** 637/1 a * 638/28]

odborný posudek, strana 17